

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-712

13.11.2015

Голові Служби безпеки України

ГРИЦАКУ В.С.

Шановний Василю Сергійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Полякова М. А., оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 листопада 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.;
матеріали на 24 арк. - тільки адресату.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 220
«09» лютого 2015 р.

Голові Служби безпеки України
Грицаку В.С.
01034, вул. Володимирська, 33, м. Київ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»

*щодо фактів можливого зловживання
владою та службовим становищем
службовими особами ГУ СБУ
в м. Києві та Київській області*

Шановний Василю Сергійовичу!

У процесі здійснення депутатських повноважень, народному депутату України, члену Міжфракційного депутатського об'єднання «Депутатський контроль», отримано інформацію про два конкретні випадки з можливим порушенням законодавства з боку службових осіб Головного Управління Служби безпеки України в м. Києві та Київській області та Київської міської митниці ДФС України – у першому випадку, та інформацію щодо порушення вимог закону службовими особами Головного управління контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України (далі – Головне Управління), – у другому.

І. У першому випадку йдеться про затримання та вилучення авіаційних газотурбінних двигунів типу Д-30КП-2, №03053028602042 та № 03053038602034, власником яких є ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД», які, на виконання умов зовнішньоекономічного договору, направлялися ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» з України до Республіки Білорусь:

27.02.2015 року старшим слідчим слідчого відділу ГУ УСБУ в м. Києві та Київській області [REDACTED] на території митного посту «Західний» Київської міської митниці ДФС були безпідставно затримані та вилучені в рамках кримінального провадження № [REDACTED] два авіаційні газотурбінні двигуни типу Д-30КП-2, №03053028602042 та № 03053038602034, власником яких є ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД», і які на виконання умов зовнішньоекономічного договору направлялися ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» з України до Білорусії.

02.03.2015 року відкрито кримінальне провадження № [REDACTED] за ч. 1 ст. 333 КК України за фактом міжнародної передачі вищезазначених двигунів без дозволу Державної служби експортного контролю України.

Ухвалою Печерського районного суду м. Києва від 02.03.2015 року в закритому судовому засіданні, без повідомлення власника майна та в рамках

іншого кримінального провадження - № [REDACTED] від 02.03.2015 року - на зазначені авіадвигуни було накладено арешт, а зберігачем арештованого майна судом було визначено Київську міську митницю ДФС.

За інформацією Київської міської митниці ДФС в березні 2015 року співробітниками ГУ УСБУ в м. Києві та Київській області арештовані двигуни були вивезені з території митниці та їх місцезнаходження невідоме.

Також стало відомо, що в порушення ухвали суду слідчий [REDACTED] без повідомлення власника майна організував вивезення вищевказаних авіаційних двигунів з території Київської міської митниці ДФС та 06.03.2015 року передав їх на зберігання казенному підприємству спеціального приладобудування “Арсенал” (вул. Московська, б. 8, м. Київ, 01010).

Звертаю увагу, що авіаційні двигуни потребують спеціальних умов зберігання. Невиконання робіт з технічного обслуговування на авіаційних двигунах призводить до виходу їх з ладу та неможливості подальшого використання двигунів без виконання дорогокоштовного та високотехнологічного ремонту. Як з’ясовано, КП СПБ “Арсенал” є підприємством спеціального приладобудування, не має і ніколи не мало ні технічної можливості, ні спеціалістів для проведення технічного обслуговування авіаційних двигунів типу Д-30КП. Такі роботи можуть бути виконані лише спеціалістами, в спеціальних умовах та з використанням спеціального обладнання.

Власник авіаційних двигунів не був допущений для їх огляду та визначення технічного стану, всі звернення і клопотання ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» органом досудового розслідування ігноруються.

З 27.02.2015 року і дотепер – кінцевого процесуального рішення у кримінальному провадженні не прийнято. ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» не має жодного процесуального статусу в даному кримінальному провадженні, а підприємству протягом восьми місяців завдається значна матеріальна шкода.

Про можливу незаконність проведення досудового розслідування в кримінальному провадженні № [REDACTED] від 02.03.2015 року за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 333 КК України можуть свідчити рішення судів:

1. 20.07.2015 року Окружний адміністративний суд міста Києва прийняв постанову в справі № 826/7898/15 за позовом ТОВ “Флайт Сервіс ЛТД” про визнання протиправним і скасування рішення Київської міської митниці ДФС України про відмову у митному оформленні вищезазначених авіаційних двигунів Д-30КП-2 заводські номери 03053028602042 та 03053038602034 на підставі відсутності дозволу Держекспортконтролю.

В зазначеному рішенні судом встановлено, що “двигуни Д-30КП-2 відповідають вимогам примітки 2 до підпозиції ML10.d позиції ML10 Списку, що свідчить про те, що будь-які міжнародні передачі цих двигунів, а також їх вивезення здійснюються без дозвільних документів Держекспортконтролю” (абз. 2 стор. 4).

2. Вказана постанова Окружного адміністративного суду міста Києва залишена без змін ухвалою Київського адміністративного апеляційного суду від 07.10.2015 року, в якому апеляційний суд підтвердив, що двигуни, схвалені уповноваженим органом для використання на цивільних літаках дозволу Державної служби експортного контролю України не потребують.

3. Аналогічний висновок про те, що міжнародні передачі вилучених органом досудового розслідування авіаційних двигунів Д-30КП-2 заводські номери 03053028602042 та 03053038602034 здійснюються без висновків/дозволів Державної служби експортного контролю України, міститься у Висновку науково-правової експертизи (у галузі застосування норм законодавства України про державний експортний контроль) від 24.04.2015 року.

Висновок експертизи був наданий слідчому [REDACTED] але його зміст органом досудового розслідування до уваги не приймається і не враховується, при тому, що слідство не має інших експертних висновків, в тому числі тих, зміст яких суперечив би вищезазначеному експертному висновку.

В результаті зловживання владою та службовим становищем службовими особами ГУ СБУ у м. Києві та Київській області та Київської міської митниці ДФС України було зірвано виконання зовнішньоекономічного договору, завдано значну матеріальну шкоду власнику авіаційних двигунів – ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД», в Україну не надійшли кошти та не були сплачені відповідні платежі до державного бюджету України.

Замість підтримки вітчизняних авіаційних підприємств, сприяння надходженням в Україну замовлень та наповненню державного бюджету, внаслідок численних порушень закону та фактично вчинення співробітниками СБУ умисних злочинних дій, направлених на підрив авторитету України, було зірвано виконання міжнародної програми співробітництва з Республікою Білорусь.

II. У другому випадку йдеться про ініціювання застосування спеціальної санкції до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» Головного управління контррозвідального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки СБУ:

Головним управлінням ініційовано перед Мінекономрозвитку застосування спеціальної санкції – індивідуального режиму ліцензування зовнішньоекономічної діяльності до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» (далі – ТОВ «УРАРП») шляхом направлення подання за № 8/3/2-12384 від 21.10.2014 року, в якому, зокрема, зазначено, що ТОВ «УРАРП» було порушено вимоги статей 29 та 46 Повітряного кодексу України, яке полягає в тому, що 23.12.2013 року літак Іл-76 молдовської реєстрації (бортовий № ER-IBZ), який належить ТОВ «Технолайн (ОАЕ)», здійснив посадку на військовому аеродромі Кульбакіно (м. Миколаїв) без необхідного дозволу, обов'язок отримання якого, нібито, покладался на ТОВ «УРАРП».

На підставі вказаного подання наказом Мінекономрозвитку від 27.11.2014 р. № 1395 до ТОВ «УРАРП» було застосовано спеціальну санкцію – індивідуальний режим ліцензування зовнішньоекономічної діяльності.

Відомо, що Головним управлінням тривалий час всіляко блокується скасування дії спеціальної санкції шляхом надання Мінекономрозвитку чітких вказівок щодо недоцільності такого скасування до усунення порушень законодавства України, які стали підставою для застосування санкції, але при цьому не роз'яснюється, які конкретні дії повинно здійснити ТОВ «УРАРП» для їх усунення, і яким чином ремонтне підприємство, яке не є експлуатантом та користувачем повітряного простору, могло порушити норми законодавства, які розповсюджуються виключно на експлуатантів.

Виходячи зі змісту ст. 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» відповідальність за достовірність інформації, зазначеної в поданнях

щодо застосування санкцій, на підставі яких приймаються відповідні рішення Мінекономрозвитку, несе ініціатор подання.

Відомо також про те, що ТОВ «УРАРП» не є авіакомпанією, експлуатантом та користувачем повітряного простору, а, отже, в принципі не могло порушити дозвільний порядок його використання. Крім того, державними органами України документально спростовано сам факт такого порушення (Лист Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з повітряними суднами № 1.3-1.9/297 від 25.05.2015; лист Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з повітряними суднами № 1-1.9/830 від 22.12.2014; лист Державної авіаційної служби України № 1.18-14832 від 23.12.2014; лист Державного підприємства обслуговування повітряного руху України (УКРАЕРОРУХ) № 1.15-440 від 29.12.2014 року).

Як стало відомо, Головним управлінням ігноруються всі доводи та офіційні документи державних органів України, надані на підтвердження непричетності ТОВ «УРАРП» до будь-яких порушень дозвільного порядку використання повітряного простору України та щодо відсутності самого факту такого порушення і, відповідно, умисно ігнорується відсутність у ТОВ «УРАРП» можливості вжити будь-яких заходів для усунення неіснуючих порушень закону.

Отримано підтверджену інформацію про те, що ТОВ «УРАРП» неодноразово зверталось до Мінекономрозвитку із клопотаннями про скасування дії спеціальної санкції в порядку ст. 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» з наданням достатніх доказів неможливості усунення неіснуючих порушень та безперспективності подальшого застосування до підприємства дії спеціальної санкції.

Дію спеціальної санкції, застосованої до ТОВ «УРАРП», до теперішнього часу не скасовано виключно через позицію СБУ.

Так, в листі Головного управління від 11.08.2015 року № 8/3/2-8569 «Щодо звернення ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» зазначено: «з урахуванням судових рішень, якими підтверджено законність застосування до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» спеціальної санкції – режиму індивідуального ліцензування, вважаємо за доцільне розглянути питання щодо її скасування після усунення порушень законодавства України, які стали підставою для застосування спецсанкції».

Виходячи з викладеного, ініціатор подання повинен надати підприємству детальні роз'яснення, які саме дії повинно здійснити ТОВ «УРАРП» для усунення порушень законодавства України, які стали підставою для застосування спецсанкції, виконання яких послугувало би підставою для Служби безпеки України відкликати подання, або дозволило товариству в порядку ч. 10 ст. 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» подати до Мінекономрозвитку відповідні матеріали та вийти з клопотанням про скасування дії санкції.

Разом з цим, Головне управління не надає жодних роз'яснень щодо вчинення конкретних дій, які ТОВ «УРАРП» повинно застосувати для усунення порушень законодавства, що стали підставою для застосування санкцій, після виконання яких Служба безпеки України, як ініціатор подання, відповідно до ч. 10 ст. 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» уповноважена направити до Мінекономрозвитку матеріали для скасування дії санкції.

При цьому, Головне управління в своїх листах до Мінекономрозвитку посилається на постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 27.02.2015 року, залишену без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 04.06.2015 року, якою встановлено наявність в діях ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» порушень ст.ст. 29, 46 Повітряного кодексу України і вказано, що підприємство зобов'язано було звернутися до Державної авіаційної служби України за отриманням дозволу на виконання міжнародного польоту вищезазначеного повітряного судна.

Викладена позиція суперечить як чинному законодавству України, так і міжнародним авіаційним правилам і нормам, виходячи з того, що законом передбачено право звертатися за отриманням відповідного дозволу виключно для експлуатантів повітряних суден та користувачів повітряного простору, до яких ТОВ «УРАРП» не належить і ніколи не належало.

Відповідно до Правил надання експлуатантам дозволів на виліт з аеропортів України та приліт до аеропортів України, затверджених Наказом Державної авіаційної служби України та Міністерства оборони України № 897/703 від 28.11.2005 року та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28.12.2005 року за № 1572/11852, відповідні дозволи видаються виключно експлуатантам.

Згідно з вимогами п. 4.2. Правил заявка на отримання дозволу подається виключно експлуатантом до Державіаслужби України каналом АФТН на адресу: UKKASAXX (УККАЦАЬЬ), SITA - IEVCAPS, FAX - 486-75-40 або за дипломатичними каналами (через Міністерство закордонних справ України згідно з пунктом 4.4 цих Правил).

Згідно з листом Державної авіаційної служби України № 1.18-14832 від 23.12.2014 року ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» не видавалися сертифікати експлуатанта.

У зв'язку з тим, що ТОВ «УРАРП» не є, і ніколи не було експлуатантом та користувачем повітряного простору, на нього не може розповсюджуватися дія нормативних актів, на які послалися суди в своїх рішеннях та Служба безпеки України в своєму поданні, та у товариства відсутні підстави і повноваження для отримання дозволів на виліт з аеропортів країни та приліт до аеропортів України будь-яких повітряних суден.

Крім того, ТОВ «УРАРП» є ремонтною організацією. Воно не уповноважено і не може брати на себе відповідальність за достовірність інформації, що міститься в документах на повітряні судна, які прибувають в Україну для виконання ремонту, за легітимність і дійсність таких документів, оскільки відповідальність за це покладається на їх власників та експлуатантів повітряних суден.

Очевидно, що подання Головного управління про застосування до ТОВ «УРАРП» спеціальної санкції складено і направлено до Мінекономрозвитку безпідставно та необґрунтовано, із зловживанням службовими особами Головного управління своїм службовим становищем та його використанням всупереч інтересам служби.

ТОВ «УРАРП» визнано винним у невчиненні дій, які воно жодним чином не могло і не мало права вчиняти відповідно до законодавства, внаслідок чого на авіаремонтне підприємство покладено обов'язок отримання дозволів на вліт в Україну повітряних суден, в той час, як підприємство не має прав і повноважень на отримання таких дозволів в Державній авіаційній службі України.

Як стало відомо, ТОВ «УРАРП» зверталось до ініціатора подання із заявою про роз'яснення, яких заходів воно повинно вжити для усунення інкримінованих йому порушень закону, проте Головне управління, заперечуючи скасування дії санкції, ухиляється від надання будь-яких конкретних роз'яснень, фактично вимагаючи від підприємства вчинення дій, які воно не лише не може, але й не має права вчинити відповідно до законодавства України та міжнародних авіаційних правил.

В результаті склалася абсурдна ситуація, коли ТОВ «УРАРП» не має можливості вжити будь-яких заходів для скасування дії спеціальної санкції та вчинити дії, які не передбачені законодавством, а ініціатор подання - Головне управління вказує на необхідність усунення підприємством порушень законодавства, але не зазначає, в яких конкретних діях це усунення полягає, та яким чином авіаремонтне підприємство може отримати дозвіл на використання повітряного простору, якщо відповідно до міжнародних авіаційних норм і законодавства України ТОВ «УРАРП» не має прав і повноважень отримувати в Державіаслужбі України такі дозволи?

Таким чином, зазначені дії службових осіб Головного управління можуть суперечити вимогам чинного законодавства України й направлені проти інтересів держави та її авторитету в авіаційній галузі.

Відповідно до ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України має право звернутися із запитом до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

Щодо першого випадку:

1. Провести ретельну перевірку дотримання законності при вилученні 27.02.2015 року старшим слідчим слідчого відділу ГУ СБУ в м. Києві та Київській області [REDACTED] на території митного посту «Західний» Київської міської митниці ДФС (м. Київ, вул. Краснова, буд. 27) авіаційних двигунів Д-30КП-2, №03053028602042 та № 03053038602034, власником яких є ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД», і які на виконання умов зовнішньоекономічного договору направлялися ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» з України до Білорусії, та законності утримування зазначених двигунів без забезпечення належних умов зберігання та проведення їх технічного обслуговування протягом восьми місяців.

2. На виконання Постанови Окружного адміністративного суду міста Києва від 20.07.2015 року та ухвали Київського апеляційного адміністративного суду від 07.10.2015 року, якою визнано протиправною відмову в митному оформленні авіаційних двигунів Д-30КП-2, №03053028602042 та № 03053038602034, вжити невідкладних заходів для повернення вищеаказаних авіаційних двигунів Д-30КП-2, №03053028602042 та № 03053038602034 до Київської митниці ДФС України для завершення їх митного формлення та міжнародної передачі.

3. Провести ретельну реальну перевірку довготривалості та неефективності досудового розслідування у кримінальному провадженні № [REDACTED]

ігнорування слідчим доказів відсутності складу кримінального правопорушення (чинних судових рішень за тим самим фактом, висновку експертизи тощо). Вжити невідкладних заходів для завершення досудового розслідування.

Щодо другого випадку:

1. Провести ретельну перевірку для з'ясування обставин та мети направлення Головним управлінням контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України подання від 21.10.2014 року за № 8/3/2-12384 про застосування до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» спеціальної санкції – індивідуального режиму ліцензування зовнішньоекономічної діяльності.

2. Провести перевірку викладених у запиті фактів щодо незаконного та безпідставного покладення відповідальності за отримання дозволів на вліт в Україну повітряних суден на авіаремонтне підприємство, яке не є експлуатантом та користувачем повітряного простору, і не має прав і повноважень звертатися до Державної авіаційної служби України за наданням таких дозволів відповідно до чинного законодавства України та міжнародних авіаційних правил.

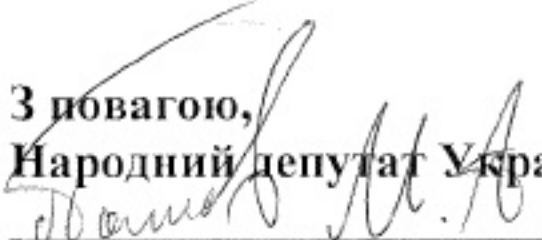
3. Надати офіційне роз'яснення позиції Служби безпеки України із вказівкою на конкретні практичні заходи, яких повинно вжити ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» для усунення допущених, на думку Служби безпеки України, порушень законодавства, що стали підставою для застосування спеціальної санкції, виходячи з того, що чинним законодавством України та міжнародними авіаційними правилами не передбачено можливості звертатися до Державної авіаційної служби України за отриманням відповідних дозволів та отримувати їх юридичним та фізичним особам, які не є експлуатантами повітряних суден та користувачами повітряного простору.

Про результати розгляду запиту прошу письмово повідомити в строк і спосіб встановлений законодавством України.

Додатки:

- копія постанови Окружного адміністративного суду міста Києва від 20.07.2015р. в справі № 826/7898/15;
- копія ухвали Київського апеляційного адміністративного суду від 07.10.2015 р. в справі № 826/7898/15;
- копія Висновку науково-правової експертизи (у галузі застосування норм законодавства України про державний експортний контроль) від 24.04.2015 р.

З повагою,
Народний депутат України,

Богдан М. А.

039
(№ посв. _____)